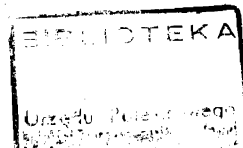

D21h 1/46

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 39970

Kl. 151, 7/01

Roman Dohnke

Poznań, Polska

Sposób wyrobu kalek do przenoszenia deseni i wzorów na tkaniny lub podobne materiały oraz sposób przenoszenia tych deseni z kalki na tkaninę

Patent trwa od dnia 17 września 1956 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest gotowa kalka z nadrukowanym lub w inny podobny sposób na nią naniesionym deseniem, wzorem lub tp., dającym się następnie przenieść na tkaninę np. przez prasowanie.

Celem wykonaniu haftów, koronek, mereżek, ażurków itp. robótek posługiwano się dotąd szablonami, które podkładano między tkaninę a odpowiednią kanwę, po czym prowadzono nici względnie wyrywano nici z tkaniny wzdłuż linii wzoru umieszczonego pod kanwą. Ten sposób jest o tyle dogodny, że tkanina nie ulega zanieczyszczeniu lub uszkodzeniu przez odbicie na niej czy nadrukowanie na nią wzoru. Sposób ten jest jednak uciążliwy w pracy.

Według innego sposobu wykonywania robótek nanoszono przed haftem wzory na tkaninę przez umieszczenie między wzorem a tkaniną odpowiedniej ołówkowej kalki barwnej. Przez prowadzenie ołówka lub jakiegokolwiek rylca wzdłuż konturu wzoru przenoszono wzór ten na tkaninę. Sposób przenoszenia wzoru na tkaninę

za pomocą barwionej kalki posiada tę niedogodność, że kalka powoduje zanieczyszczenie włókien tkaniny, zaś zanieczyszczony wzór częstokroć z trudnością daje się usunąć, gdyż po części rozpuszczalny w wodzie barwik kalki zostaje wchłonięty przez włókna.

Inny sposób przenoszenia wzorów polega na stosowaniu gotowych kalek wzorzystych, z których deseni przenosi się na tkaninę przez prasowanie kalki w stanie wilgotnym. Uzyskuje się wprawdzie czysty stosunkowo desień, lecz niemniej posiadający tę wadę, że wskutek stosowania do druku wzoru farb rozpuszczalnych w wodzie, np. anilinowych, powoduje się zaabsorbowanie barwika przez włókna i trudno jest potem tkaninę niepotrzebnego już wzoru pozbawić.

Sposób według niniejszego wynalazku wyróżnia się tym, że zadrukowana lub zaopatrzona we wzór kalka przenosi na tkaninę desień o tyle trwale, że nie daje się on usunąć przez zwykłe mechaniczne działanie np. ścieranie tkaniny,

lecz z łatwością daje się usunąć przez pranie. Przeniesienie wzoru z kalki na tkaninę odbywa się najlepiej na ciepło przez prasowanie, np. za pomocą żelazka do prasowania. Naniesiony na tkaninę wzór jest wyraźny, czysty i co najważniejsze — dający się z niej bez śladu usunąć.

W celu wytworzenia kalki według niniejszego wynalazku stosuje się najlepiej nierozpuszczalne w wodzie barwiki, tak na kalce utrwalone, że wskutek ciepła zostają z łatwością z niej przeniesione na tkaninę. W tym celu stosuje się środki wiążące jak воск, kalafonię, lub żywicę. Można również zamiast wosku stosować parafinę lub stearynę.

Farbę drukarską zawierającą najlepiej nierozpuszczalne w wodzie pigmenty, jak np. sadze, ultramarynę i inne pigmenty mineralne lub organiczne, miesza się w odpowiednim stosunku do ustroju z woskiem i tłuszczem nieschnącym dowolnego pochodzenia. Po wydrukowaniu wzoru, mokry jeszcze druk zasypuje się zasypką sproszkowanej żywicy lub kalafonii, po czym tak zadrukowaną i zapudrowaną żywicą lub kalafonią kalkę otrząsa się z nadmiaru pyłu i umieszcza w odpowiednim pomieszczeniu, gdzie nagrzewa się ją do temperatury w granicach od 40—100°C, po czym uzyskuje się wzorzystą kalkę gotową do przenoszenia wzoru na tkaninę, opisanym wyżej sposobem prasowania na ciepło.

Naniesiony na kalkę wzór jest w normalnych warunkach trwale nadrukowany, przy czym wskutek prasowania na ciepło zmieszana z żywicą farba zostaje przeniesiona na tkaninę, z której z łatwością można ją usunąć przez pranie tej tkaniny.

Według niniejszego wynalazku stosować można również do nadrukowania wzoru farby drukarskiej, do której zamiast tłuszczu dodać można rozpuszczalników lotnych w wyższych temperaturach, a rozpuszczających stosunkowo łatwo воск, żywicę lub kalafonię. Przez podgrzanie nadrukowanej i zapudrowanej proszkiem żywicznym kalki uzyskuje się łatwo przenośną farbę nie tłuszczącą tkaniny.

Przykład. Papier mający służyć jako kalka do przenoszenia wzoru na tkaninę zadrukowuje się farbą drukarską z domieszką 5% wosku oraz 5% nie schnącego tłuszczu mineralnego. Zadrukowaną kalkę posypuje się proszkiem ze sproszkowanej kalafonii, po czym gotową kalkę po strząśnięciu nadmiaru proszku ży-

wicznego poddaje się ogrzaniu w suszarce w 80°C. Tak traktowana kalka posiada utrwalony na niej deseń. W celu przeniesienia deseni na tkaninę starczy przyłożyć zadrukowaną stronę kalki do tkaniny i zaprasować gorącym żelazkiem. Przeniesiony wzór jest trwale na tkaninę naniesiony, zaś po wykonaniu odpowiedniej robótki może być z niej z łatwością usunięty, np. przez pranie.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób wyrobu kalek do przenoszenia deseni i wzorów na tkaniny lub podobne materiały, znamienny tym, że odpowiedni papier zadrukowuje się w dowolny sposób możliwie długoschnącą farbą drukarską, zawierającą nierozpuszczalne w wodzie pigmenty, po czym zadrukowany papier zasypuje się kalafonią lub żywicą, a następnie tak traktowany papier poddaje się ogrzewaniu np. w suszarce.
2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że do zadrukowania papieru służącego jako kalka stosuje się farbę drukarską, zawierającą nie schnący względnie długoschnący tłuszcz oraz domieszkę dowolnego wosku.
3. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że zamiast wosku stosuje się parafinę względnie stearynę.
4. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że zamiast tłuszczów stosuje się lotne rozpuszczalniki, rozpuszczające воск lub kalafonię i żywicę.
5. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że w celu utrwalenia na kalce dającego się przenosić wzoru stosuje się ogrzewanie w granicach temperatury 40—100°C.
6. Sposób przenoszenia na tkaniny i podobne materiały deseni i wzorów z kalki otrzymanej sposobem według zastrz. 1—5, znamienny tym, że przyłożoną zadrukowaną stronę kalkę prasuje się na tkaninę, np. gorącym żelazkiem do prasowania.

Roman Dohnke

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych